

SPENNING

NYHETSMAGASIN FRA MØRE TRAFØ

1. utg. 2020

Nettet utfordres av el-biler og hytter ^{s 8}

*Møre Trafo; størst i Skandinavia på
fordelingstransformatorer og ferdigmonterte
nettstasjoner.*

Ekstremvær: Truer trafoer og strømforsyning	3
Slik reagerer vi på strømbrudd	5
Lærelystne lærlinger	6
Rekord-seminar	7
Fra NTNU til Møre Trafo	10
Spenning på timeplanen	12
Et lyspunkt i Corona-krisen	14
Klar for en ny fase	16
Norges Vel Medalje	19
Den nye sjefen	21

FANTASTISKE ANSATTE

Det har vært en annerledes seinvinter og vår. Plutselig stod hele landet og verden overfor en helt ny situasjon å forholde seg til. Hvordan håndterer man en pandemi og hvilke globale og lokale konsekvenser får den for oss. Klarer vi å holde produksjonen i gang og får vi varer? Møre Trafo har mange leverandører fra Nord-Italia som er vanskelig å erstatte på kort sikt. Det er en kjent sak at Nord-Italia er en av de områdene som ble hardest rammet.

Hvordan ville etterspørselen i markedet bli påvirket av pandemien? Våre kunder ringte og uttrykte bekymring for planlagte og eksisterende ordrer.

Vi gjennomførte en rekke tiltak for å beskytte oss mot smittefare og stengte fabrikken for besøkende. Kantina ble stengt, reiser kansellert og håndvask ble en populær aktivitet.

Det var mange spørsmål og stor usikkerhet de første ukene, men det gikk mye bedre enn fryktet.

Både våre italienske og andre leverandører har klart å levere varer til oss, og markedet har ikke sviktet. Vi opplevde faktisk en markert økning i etterspørselen i mars og april og vi har klart å overholde våre leveringstider på en tilfredsstillende måte. Våre ansatte har stått på og gjort en fantastisk jobb for å håndtere utfordringene. Sykefraværet har gått ned og motivasjonen har vært sterk. Mange har erkjent betydningen av å ha en jobb å gå til.

Vi har vært heldige som er i en bransje som ikke stoppet opp. Alle må ha elektrisitet og pandemier endrer ikke på det. Det er en av grunnene til at vi har vært blant de privilegerte som har klart seg godt gjennom utfordringene.

En større utfordring for oss, har vært svekkelsen av den norske kronen. Den var ekstrem i en periode. Selv om NOK har styrket seg mye siste ukene, ligger den fremdeles på et lavt nivå. Vi kjøper mye av råvarene i euro og dollar, så siste kvartalet har våre innkjøpskostnader økt betydelig.

Jeg ønsker også å informere om en viktig endring i ledelsen av Møre Trafo. Jeg går av som adm. dir. og tar over styrelederværet. Jeg har hatt ulike stillinger i 31 år her nå, og overlater nå det operative ansvaret til Leif Leira. Han kommer fra stillingen som finans/økonomi sjef, CFO, og kjenner bedriften meget godt. Jeg er overbevist om at han kommer til å gjøre en utmerket jobb, og ser frem til å fortsette det gode samarbeidet vi har hatt.

Ønsker alle en god og smittefri Norge-sommer.

TOR RIEVE KRISTIANSEN
ADMINISTRERENDE DIREKTØR

VENTER MER EKSTREMVÆR:

TRUER TRAFOER OG STRØMFORSYNING

Tor med hammeren har ingen planer om å ligge på latsiden i årene fremover, og det kan bety flere strømbrudd og trafohavarier.

Til tross for en jevn nedgang og milliardinvesteringer for å sørge for mer stabil strømforsyning, mener NVE at vi bør forberede oss på flere strømbrudd i årene fremover på grunn av mer ekstremvær. Klimaforskere har varslet flere stormer og mer nedbør. Ifølge en NVE-rapport kommer lyn-aktiviteten til å øke med hele 25 prosent frem mot 2050.

Trafohavarier

– Det er lynet som forårsaker skader og totalhavarier på trafoer. Årlig har vi et sted mellom seks og 12 slike trafohavarier. Derfor har vi i likhet med Møre Trafo som produsent, stort fokus på denne problematikken, forteller Leif Johann Wenaas, Avdelingsleder Plan, i Nordvest Nett AS på Ørskog.

Mareritt

Han legger ikke skjul på at det er selve marerittet når uværet herjer og måtte sende folk ut i felten for å fine feil og kartlegge om en trafo er havarert eller ikke. Nordvest Nett har det samla ansvaret for planlegging, bygging, drift og vedlikehold av strømmettet i Haram, Skodje, Ørskog i Ålesund kommune, Stordal i Fjord kommune og Vestnes kommune.

Vinter lyn og torden

Når det gjelder lyn og torden er det store forskjeller mellom geografiske områder. Sør- og Østlandet opplever store mengder lyn på sommerhalvåret og har mange driftsforstyrrelser i forbindelse med varmt sommervær.

Kyststrøkene er mer utsatt for ekstremvær og opplever i tordenværstunge år mange lynnedslag, ofte i forbindelse med vinterstormer.

NVE-rapport

Ifølge NVE-rapporten er det ved hvert enkelt lynnedslag i Norge en sannsynlighet på nærmere to prosent for at et transformatorhavari inntreffer, noe som utgjør en årlig ødeleggelse av 0,6 prosent av alle landets transformatorer. Beregningene er gjort på bakgrunn av statistiske data som er hentet inn av NVE, Statnett og Sintef. Den største andelen av både driftsforstyrrelser og ikke levert energi (ILE) forårsaket av tordenvær ligger i distribusjonsnettet for mellomspenning.

Utfordrende

– Lyn og transformatorhavari er for vår del først og fremst knyttet til vintersesongen, og det gjør arbeidet i felten ekstra utfordrende selvsagt. Ved trafohavari er det godt og trygt å ha en trafoprodusent i nærheten og være en del av en beredskapsavtale med Møre Trafo. Det samarbeidet fungerer svært bra, sier Wenaas.

Lager-avtale

I avtalen mellom Nordvestkjøp og Møre Trafo skal Møre Trafo sørge for å ha en beredskap og et visst lager øremerket selskapene som er med i avtalen; Mørenett, Stranda Energi, Sykkylven Energi, Nordvest Nett, Istad Nett og Sandøy Energi.

– Samtidig har vi selv et lite lager av mindre trafoer. Det handler jo om å få utbedret feil og gjenopprettet strømforsyningen så fort som mulig. Vi måles jo på dette, sier

Leif Johann Wenaas, Avdelingsleder Plan, i Nordvest Nett AS

Wenaas som anslår at de har et sted mellom 600 og 800 transformatorer i nettet sitt.

Lynproblematikken

Salgssjef Ivar Lifjeld i Møre Trafo sier at det har skjedd og skjer stadig ting som har gjort og gjør strømmettet sikrere. Det gjelder også i forbindelse med å gjøre trafoene mer robuste mot uvær og lyn.

– Linjer er erstattet med mer kabel. Det er bedre vern og impulsjording ved transformatorene. Transformatorene er blitt bedre rustet mot overspenninger ved hjelp av design og økt materialkvalitet blant annet, forteller Lifjeld.

SLIK REAGERER VI PÅ STRØMBRUDD

**Bli du forbanna når strømmen går?
Nå er reaksjonene våre undersøkt.**

Ifølge Statnett-undersøkelsen er det bare én av tre som sier at det blir irriterte når strømmen går. Det er de yngre som irriterer seg mest.

Tidspunktet avgjørende

Den vanligste årsaken til irritasjonen er at strømmen går på «det-var-da-som-svarte»-tidspunkter - som for eksempel midt under matlagingen. I tillegg til ubeleilige tidspunkter for strømbrudd, svarer mange at det som er mest irriterende er at de ikke vet når strømmen vil komme tilbake.

Stabil forsyning

Nærmere 70 prosent av nordmenn sier at de ikke er bekymret for strømbrudd i hverdagen, ifølge spørreundersøkelsen som TNS Gallup har gjort for Statnett.

Leveringspåliteligheten i det norske nettet er på hele 99,98 prosent. De siste 20 årene har det vært en klar nedgang i antallet strømbrudd. Antallet megawatt-timer som ikke kom frem til kunden på grunn av strømbrudd er redusert fra 50 000 til 11 000.

Akseptabelt

54 prosent av alle nordmenn opplevde ett eller flere strømbrudd i fjor. Åtte av ti mener at antallet strømbrudd er innafor og akseptabelt sett i forhold til været og hvor de bor. Bare 14 prosent mener at antallet strømbrudd er uakseptabelt.

I snitt hadde vær sluttbruker på landsbasis 2,2 kortvarige avbrudd (under tre minutter) og 2,4 langvarige avbrudd hvor kunden i snitt var uten strøm i en time og seks minutter.

Dårlig forberedt

Nordmenn er dårlig forberedt på strømbrudd, også når det varsles og advares mot ekstremvær. Kun tre av ti nordmenn har gjort eller gjør tiltak for å forberede seg på et mulig, langvarig strømbrudd. I undersøkelsen svarer

hele 74 prosent at de ikke har fyrstikker, stearinlys eller lommelykt tilgjengelig ved strømbrudd. Enda færre har sørget for fyringsved.

Mobilen viktigst

Gruppen som irriterer seg mest over strømbrudd, mener at mobilen er det viktigste å ha strøm til. Unge under 30 år prioriterer mobilen foran varmt vann, oppvarming, matlaging, kjøleskap og vaskemaskinen.

De eldre

De eldre plasserer matlaging øverst på listen over hva som er viktigst. Deretter kommer strøm til varmt vann og mobiltelefonen. Selv om godt over halvparten av strømforbruket i norske husholdninger går til oppvarming, kom strøm til oppvarming først på fjerdeplass.

Ifølge Statnett-undersøkelsen er det bare én av tre som sier at de blir irriterte når strømmen går. De yngre irriterer seg mest.

LÆRELYSTNE LÆRLINGER

13 energimontør-lærlinger fra fylket fikk en grundig innføring i transformatorer og nettstasjoner under besøket på Møre Trafo.

Lærlingene er klar for en lærerik dag hos Møre Trafo.

Det var Møre Trafos distriktssjef for Midt-Norge, Nils Johan Sylte og seniorselger Olav Dalsbotten som tok imot den lærelystne gjengen.

Transformatorer

– Her får lærlingene en innføring i oppbyggingen av transformatorer fra a til å med spoler, kjerneblikk, olje og beholder. De får se hvordan vi vikler spoler og klipper kjerne. De får innføring i de forskjellige oljetyperne som brukes og egenskapene til disse, litt om forskjellig ytelse av transformatorer som finnes, koblingsgrupper, transport, kontroll, plassering, temperaturer, utlufting, feilsøking, reparasjoner, skrotning og gjenvinning av materialer, forklarer Nils Johan Sylte.

Lærlingene får også en gjennomgang av forskjellige typer nettstasjoner og hvordan disse er bygget og rigget.

Godt innblikk

– Det er flott at Møre Trafo stiller opp på denne måten. Møre Trafo gir lærlingene et svært godt innblikk i dette med transformatorer og nettstasjoner, sier Oddmund Dalhus som er opplæringskonsulent ved opplæringskontoret for Elektrofag i Møre og Romsdal.

Elektro populært

Elektrofaget er et populært og fremtidsrettet yrkesfag og

yrkesvalg med tanke på det grønne skiftet og elektrifiseringen av samfunnet som er på gang.

– Gjennom året har vi rundt regnet 350 lærlingeplasser og det er god rekruttering, men vi ser gjerne at enda flere jenter melder seg på. Elektrofaget bør være midt i blinken også for jenter, sier Dalhus.

Opplæringskontoret

Ved opplæringskontoret for Elektrofag i Brusdalen i Ålesund får lærlinger tett oppfølging under læretiden, teorkurs for de som trenger dette og andre aktuelle kurs til sine lærlinger og medlemsbedrifter.

Omvisning i fabrikk.

REKORD-SEMINAR

Hele 83 personer deltok på fagseminaret til Møre Trafo som var det 12. i rekken.

Fagseminaret samler kunder og leverandører, og arena for seminaret som gikk av stabelen 5. til 7. februar, var som vanlig Color Line med kurs for Kiel.

Hytter og utfordringer

Blant årets temaer var bygging av ladestasjoner til ferjer ved bruk av anleggsbidrag, et tema som Runar Tandstad i Mørenett tok for seg. På ti år har antallet kunder økte med 24 prosent for Gudbrandsdal Energi Nett. Økningen skyldes den omfattende hyttebyggingen spesielt på Hafjell og Kvitfjell. Hvilke utfordringer det medfører var tema for Roar Børresen i Gudbrandsdal Energi Nett.

Kompetanse

Odd Arne Grebstad presenterte kompetansen som Teknor representerer, bevisst eller ubevisst valg av materiell i nettvirksomheten var tema for foredraget til Kåre Olav Bratberg, KOB Consulting før første dag ble avsluttet sosialt med underholdning og middag i Grand Buffet på Color Line.

Gjenvinning

RENAS er Norges ledende returselskap for elektrisk og elektronisk avfall, og eies av Elektroforeningen (EFO) og bransjeforeningen Elektro og Energi. Det handler om gjenvinning og bærekraft, og tema for Bjørn Erik Thon fra RENAS var sirkulærøkonomi i elforsyningen.

Miljø

Miljø og bærekraft var også bakteppet for det avsluttende foredraget til Geir Eikemo fra Univar Solutions om en trafoolje som er laget fra metangass og blir til en olje med veldig gode egenskaper for trafoen – bærekraftig og miljøvennlig.

Flott møteplass

Fagseminaret som Møre Trafo arrangerer i samarbeid med Schneider Electric, har blitt en fin møteplass og arena for bransjen, både faglig og ikke minst sosialt. Det viser da også årets deltagelse som var rekordstor.

Noen av leverandørene som var med.

OBS!

Neste fagdag til høsten.

Informasjon om denne sendes ut etter sommerferien.

NETTET UTFORDRES AV EL-BILER OG HYTTER

Når hytteeierne rykker inn fredagskvelden skal det varmes opp, badstuer skrues på, mat lages på induksjonskomfyren, og stadig flere setter både en og to elbiler til lading når de ankommer.

– Hovedutfordringene i hytteområdene er ikke den samlede energibruken, men at så mange bruker strøm samtidig. Dersom det lokale strømmettet ikke tåler belastningen, så får vi strømbrudd, forteller Roar Børresen, leder for prosjekt og utvikling i Gudbrandsdal Energi Nett (GEN).

Møre Trafo-seminar

Foran rekordmange deltagere – 83 – på Møre Trafos årlige flytende kurs og konferanse til Kiel, fortalte Børresen som en av foredragsholderne, om utfordringene for et nettselskap som får en stor økning i nettkunder. Veksten skyldes ene og alene den store økningen av hytter, blant annet i områdene rundt Hafjell og Kvitfjell.

Flest hyttekunder

GEN forsyner et distrikt med liten eller ingen befolkningsvekst, men har hatt en oppsiktsvekkende økning i antall kunder på 24 prosent de siste 10 årene, på grunn av den store hytteutbyggingen i regionen. GEN har i dag 8400 husholdningskunder og 8700 hyttekunder.

Elbil-lading

Elbiler og lading er stikkordet for at strømmettet i hytteområdene må oppgraderes – og til tider er truet på grunn av den høye samtidsforbruket. Både ved nye og eksisterende hyttefelt har GEN stor pågang av hytteeiere som vil installere elbilladere på hyttene sine – mange vil også ha to ladere.

NVE har tidligere beregnet at strømmettet er klart for 1,5 millioner elbiler i 2030. Den store haken ved det hele er at forutsetningen for beregningen er at mange av bilene må lades om natten, når strømforbruket ellers er lavt.

Mye strøm samtidig

Når mange hytter oppgraderer strømmettet til 3 fase 32 ampere kan det bli en utfordring for den lokale nettstasjonen fordi det dras mye strøm på kort tid. En Tesla-lader trenger opp mot 32 ampere alene. Badstua og induksjonsovnen drar 25 ampere, og i tillegg kommer oppvarming. Fra mandag til torsdag er det null problem, det er i helgene og i ferier det «eksploderer».

Konsekvenser i 2040

Hvordan effektbehovet vil utvikle seg frem mot 2040, og konsekvenser og scenarier, kartlegger nå GEN i et samarbeide med Pöyry:

– Fortsetter ettermiddags-ladingen, må 10 prosent av dagens lavspentlinjer byttes, 6-8 prosent av dagens trafoer må byttes, hyttekommuner vil være særdeles utsatt for økte nettkostnader, det ligger et betydelig potensial i å redusere effekttopper og konsekvensen for GE Nett vil ha 200 millioner kroner i økte investeringskostnader, forteller Børresen om den foreløpige analysen.

Alt settes i gang med det samme vi åpner hyttedøra.

Tror ikke på effekttariffer

Innføring av effekttariffer er tenkt som et tiltak for å redusere effekttoppene, redusere eller jevne ut strømforbruket ut over døgnet. Da må du betale mer for strømmen om du bruker mye i perioder hvor effekten prises høyere, og det vil bli dyrt å sette bilen på lading så fort man kommer på hytta og for eksempel samtidig lager middag.

– Jeg må ærlig talt si at jeg ikke har så veldig stor tro på effekttariffer når det gjelder hyttefolket som stort sett er veldig pengesterke folk, sier Børresen.

Smarte elbilladere

Da har han mer tro på å ta i bruk smarte elbilladere. Med smarte strømmålere (AMS) kan man ta i bruk disse. De sty-

rer at lading bare skjer i perioder hvor strømprisen er lav, eller aktivt skrur av andre strømforbrukere som har høy effekt, og på den måten styrer «overskuddsstrømmen».

Flott arena

Børresen har også tidligere vært med på fagseminaret som Møre Trafo arrangerte i samarbeid med Scheider Electric Norge AS.

– Det har blitt en flott arena å møte leverandører og kollegaer på. For å løse de utfordringene vi vil få med det grønne skiftet og elektrifiseringen, kan vi ikke lenger sitte på hver vår tue, men samarbeide og dele kompetanse og kunnskap i langt større grad, mener lederen for Prosjekt og utvikling i Gudbrandsdal Energi Nett AS.

FRA NTNU TIL MØRE TRAFØ

Det er ikke mange skiturer som ender hos Møre Trafo. Men slik ble det for NTNU-student Marianne Waagan fra Kristiansund.

Marianne Waagan avbildet med trafoen som fikk navnet «Truls Trafo Marianneson» da hun jobbet som sommervikar hos oss

– Jeg syntes det gikk veldig bra, forteller den blide 25-åringen som snakket varmt om Møre Trafo som bedrift og arbeidsplass.

Attraktiv arbeidsplass

Også i spørreundersøkelser etter tidligere NTNU-presentasjoner, har Møre Trafo gjort et solid inntrykk. Der svarer en stor andel av studentene at Møre Trafo fremstår som en attraktiv bedrift både i forhold til sommerjobb og fast arbeid i bedriften.

Marianne er en av studentene som nå har fått fast arbeid og vil være sivilingeniør innen elkraft med spesialisering på energiomforming. Med andre ord en perfekt mach for både Marianne og Møre Trafo.

Viktig rekruttering

– Vi er selvsagt svært fornøyde med at Møre Trafo har en god standing blant studentene og at de ser på Møre Trafo som en attraktiv arbeidsplass. Det er viktig for rekrutteringen. Ekstra gøy var det selvsagt at Marianne i år kunne være med å presentere Møre Trafo for sine medstudenter, sier Nils Johan Sylte.

Flytter til Ålesund

Kjæresten til Marianne er fra Ålesund, han er sivilingeniør og har fått seg jobb. Til sommeren blir de samboere i Ålesund.

– Hehe, ja det var slik det startet. Jeg og kjæresten min fra Ålesund var på vei til skitur og tok fergen over til Sykkylven. Da så jeg Møre Trafo-fabrikken fra veien og tenkte at det ville jo være midt i blinken for meg, forteller Marianne.

Master og fast jobb

Det endte i først i en sommerjobb, og nå i juni etter en master om virvelstrøm og energitap i transformatorer, skal Marianne begynne i fast jobb hos Skandinavias største produsent av fordelingstransformatorer og ferdigmonterte nettstasjoner.

Møre Trafo for medstudenter

Jobben er i boks alt før hun er ferdig med studiene i Trondheim. Derfor bidro hun også under presentasjonen av Møre Trafo for EMIL-studentene (energi- og miljøingeniørenes linjeforening) ved NTNU i Trondheim. Det skjedde i tospann med Møre Trafos distriktssjef for Midt-Norge, Nils Johan Sylte.

Marianne er konsentrert om oppgavene.

SPENNING PÅ TIMEPLANEN

Det handlet om spenning i praksis da studenter fra Teknisk fagskole El-kraft besøkte Møre Trafo.

Studentene fikk en grundig omvisning og innføring i produksjonen hos Skandinavias største produsent av fordelingstransformatorer og ferdigmonterte nettstasjoner.

Fornøyde studenter

– En veldig matnyttig dag. Utrolig spennende, relevant og viktig å kunne ta turen ut av teorien for å kunne se det hele i praksis. Vi fikk en innføring fra a til å om hvordan transformatorer blir bygd opp og laget. Det er en himla stor forskjell å lese om dette og å selv kunne se det, sier en svært fornøyd student, Øystein Longva Tennfjord (26) fra Tenn-

fjord, på vei over fjorden etter studiedagen i Sykkylven. Han synes det er flott at Møre Trafo gir studentene så god tid til å stille spørsmål underveis, og at dyktige fagfolk tar seg tid til å gi fylldige, gode svar og forklaringer. Og spør du Øystein er også pizza-serveringen helt klart på pluss-siden.

Lærer og ansatt

Lærer Asbjørn Nesse har tidligere jobbet ved Møre Trafo og har i mange år tatt avgangselevne med til sin tidligere arbeidsgiver for å gi dem faglig input i praksis.

Følg oss på

facebook.com/moretrafo

– Det er vel nærmere 20 år siden jeg sluttet ved bedriften, men det føles nesten som å komme «hjem» hver gang selv om mye har endret seg. Blant annet blir produksjonen stadig mer automatisert, men fortsatt kjennetegnes bedriften av at det er veldig flinke fagfolk som jobber der, mener Nesse.

Han er også imponert av veksten og omsetningsutviklingen hjørnesteinsbedriften i Sykkylven har hatt de siste årene.

Gode tilbakemeldinger

– Studentene gir alltid strålende tilbakemeldinger og gode skussmål av Møre Trafo etter slike besøk. De føler virkelig at de sitter igjen med et faglig utbytte. All ære til Møre Trafo for at de stiller opp på denne måten og virkelig tar studentene på alvor, sier Nesse.

Relevant og nyttig

Det er Møre Trafos Nils Johan Sylte som er ansvarlig for opplegget og han mener det er stimulerende å ha studenter på besøket for å kunne vise frem produksjon, fabriken og virksomheten.

– De er oppriktig interesserte og stiller mange og gode spørsmål. Forhåpentligvis klarer vi å gi noe tilbake slik at de opplever studiebesøket her som relevant og nyttig. Tilbakemeldingene vi får tyder i alle fall på det, sier Nils Johan Sylte.

ET LYSPUNKT I CORONA-KRISEN

Næringslivet i Sykkylven er hardt rammet, men det finnes lyspunkter. Et av dem er Møre Trafo.

– Vi merker faktisk en økning i antall bestillinger og leveringer som følge av krisen. Mange av våre kunder ønsker nok å sikre seg i tilfellet coronaviruset vil skape problemer med leveranser og produksjonskapasitet. Det hele er jo fortsatt svært usikkert og uforutsigbart, sier administrerende direktør Tor Rieve Kristiansen i hjørnesteinsbedriften i Sykkylven.

Sykkylven sterkt påvirket

Sykkylven har i skrivende stund den nest høyeste arbeidsledigheten i landet – 22,4 prosent. Kommunen har mange industribedrifter som er spesielt utsatte som følge av tiltakene og et nedstengt samfunn.

– Selv om vi i Møre Trafo er heldige og privilegerte, føler vi sterkt med alle som nå sliter så tungt i en nesten helt uvirkelig tid. Det er tøffe tak og noe som berører oss alle, mener Tor Rieve Kristiansen.

Ordfører Odd Jostein Drotninghaug (Sp) karakteriserer den enorme økningen i arbeidsledighet som svært alvorlig. Alt som går som normalt er derfor gode nyheter i en kommune som er så sterkt påvirket av coronasituasjonen.

Samfunnskritisk

Møre Trafo tilhører de samfunnskritiske virksomhetene her i landet ved å bidra til å sikre stabil strømforsyning. Derfor er det viktig å holde hjula i gang. Bransjen er så langt lite berørt av coronakrisen og tiltakene.

Går som normalt

– Selv om vi har innførte strenge tiltak for å hindre spredning av coronaviruset, klarer vi å holde tritt med etter-

spørsel og holder våre leveringstider. Vi har hele tiden klart å opprettholde ordinær drift i produksjonen og vi har gjort tiltak for å øke vårt lager av kritiske råvarer, forteller Tor Rieve Kristiansen.

Hermetisk lukket

En del funksjonærer har hjemmekontor, ellers er staben nær fulltallig med noen unntak som følge av stengte barnehager og skoler. Fabrikken er tilnærmet hermetisk lukket for besøkende og alle transportører leverer og henter på utsiden av fabrikklokalene.

Nord-Italia

– Vi har gjort tiltak for å sikre forsyninger fra våre underleverandører. Vi fryktet at våre leverandører i Nord-Italia ville få problemer siden Italia er så hardt rammet av coronaviruset, men også de fabrikkene har på en imponerende måte klart å levere varene, forteller Rieve Kristiansen.

Solid lagerbeholdning

Møre Trafo har dessuten en solid lagerbeholdning, og har de mest vanlige typer transformatorer på lager. I tillegg kan Møre Trafo i samarbeid med kunder som ønsker det, reservere produksjonskapasitet for spesielt viktige varer.

Bra håndtert

– Selv om virksomheten vår går bra til tross for krisen, kan ting fort endre seg og forholdene skjerpe seg ytterligere. Derfor må vi som alle andre ta en dag av gangen. Det er ingen enkel situasjon å håndtere et virus som truer både liv

Administrerende
direktør Tor Rieve
Kristiansen.

og det vi lever av, men jeg synes Norge og styresmaktene har håndtert dette på en god måte så langt, sier Tor Rieve Kristiansen som er administrerende direktør for Skandinavias største produsent av fordelingstransformatorer og ferdigmonterte nettstasjoner.

Corona-tiltak

Møre Trafo har som alle andre virksomheter vært igjennom hele rekken av tiltak for å forebygge smitte. Det gjelder informasjon om hygiene, om å holde seg hjemme om man føler seg dårlig, og hjemmekontor for de som har muligheten til det.

Berøringsfrie kraner

– Vi har hatt spesielt fokus på tasturer i fabrikken, stemplingsur, drikkeautomater, rengjøring av alle dørhåndtak, og rengjøring av håndtak på utstyr vi bruker i fabrikken – som ledetrucker. Alle dører som kan være åpne i fabrikken står nå åpne, og vi har begynt å skifte ut tradisjonelle kraner med berøringsfrie kraner, forklarer fabrikkssjef Steinulf Grøvik.

Møre Trafo har også åpnet for en mer fleksibel arbeidsdag for de som har vært berørt av stengte barnehager og skoler. All reisevirksomhet er naturlig nok stanset og Møre Trafo har løst dette ved å investere i nytt audiovisuelt utstyr for bedre å kunne bruke «Teams» til digitale møter.

Kantina ble tidlig stengt, og skoleeiven Anna Brenne fikk jobben med å utføre de ekstra hygienetiltakene på fabrikken.

KLAR FOR EN NY FASE

Tor Rieve Kristiansen går av som administrerende direktør. Det er helt i tråd med langtidsplanen til den operative sjefen som nå blir styreleder i Møre Trafo.

– Jeg har hatt ulike stillinger her i 31 år, og overlater nå ansvaret til Leif Leira. Jeg er overbevist om at han kommer til å gjøre en utmerket jobb, og ser frem til å fortsette det gode samarbeidet vi har hatt, sier den avtroppende sjefen om den påtroppende.

Leira kommer fra stillingen som Finans- og økonomisjef (CFO) og kjenner bedriften svært godt etter 39 år i flere forskjellige stillinger og styreverv i Møre Trafo og konsernet.

God samvittighet

– Bedriften har gått bra i mange år nå, og jeg føler at jeg kan overlate roret med god samvittighet. Jeg tror også at det kan være lurt å gjøre endringer i ledelsen av og til, mener Tor Rieve Kristiansen

Vind i seilene

På hans vakt har Møre Trafo fått god vind i seilene og stadig øket omsetningen. Møre Trafo tjener godt på elektrifiseringen av samfunnet både til lands og til vanns. Hjørnesteinsbedriften i industribygda Sykkylven har en god merkevare, gode markedsandeler og er godt posisjonert for å kunne være i forkant av utviklingen. Fremtiden ser lys ut for Skandinavias største produsent av fordelingstransformatorer og ferdigmonterte nettstasjoner.

Ingen dramatik

– Min interesse og mitt engasjement for Møre Trafo er fortsatt like sterkt, så det ligger ingen dramatik bak skiftet. Som styreleder vil jeg fortsatt bidra til utviklingen, sier Rieve Kristiansen som altså har planlagt dette i en tid. Han ønsker nå gå inn i en ny fase av livet hvor han bedre kan styre hverdagen sin selv, og arbeide mer fleksibelt.

Strategisk

– Som styreleder håper jeg også å få bedre tid til å tenke enda mer strategisk på hvordan Møre Trafo kan og skal utvikle seg, og gjerne tenke litt lengre tanker om utviklingen enn man får tid til i en hektisk hverdag som operativ sjef.

Hobbyer

En mer fleksibel hverdag betyr også at han vil få bedre tid til å dyrke sine hobbyer som hytteliv, båtliv, hus, hage, reiser og golf.

Opp- og nedturer

Noen år har vært viktigere enn andre. I 1988 hadde NEBB (nå en del av ABB) Møre Trafos salgsapparat og eide 34 prosent av aksjene. Da ABB ble dannet, bestående av NEBB samt konkurrenter som National Industri og ASEA Per Kure, så ting litt mørkt ut.

– Vi kjøpte tilbake aksjene og bygde opp et eget salgsapparat siden vi ellers ville blitt eid av våre hovedkonkurrenter. Vi ble spådd å være borte fra markedet i løpet av et par år. Resultatet ble at vi rystet de kraftig i den perioden, tok markedsandeler og tjente gode penger. Det var stort, forteller Tor R. Kristiansen.

2000

Også et år for historiebøkene til Møre Trafo som fikk avtale med Schneider om å etablere Møre Electric Group (MEG) og samarbeid i Norden på transformatorer og nettstasjoner.

– MEG fikk ansvaret for produksjonen og salg av fordelingstransformatorer og nettstasjoner i Norden gjennom selskapene Møre Trafo AS og KL Industri AB. Schneider skulle levere oss komponenter til våre nettstasjoner, og KL Industri ville selge transformatorer for Møre i Sverige.

Leif Leira og Tor Rieve Kristiansen

2006

I 2001 gikk Rieve Kristiansen av som daglig leder for å arbeide med synergier og samarbeid innenfor MEG-konsernet. Etter noen år med uro i organisasjonen og svake resultater, kom han tilbake og overtok ledelsen Møre Trafo i 2006.

– Da jeg overtok igjen, opplevde jeg en sterk, positiv dra-hjelp fra de ansatte. Etter ti tunge år med svakt marked og dårlig inntjening opplevde vi sterkt markedsvekst og økning i markedsandeler. Jeg tenkte å sitte i to-tre år, men det hele var så spennende og kjekt at jeg ble sittende i 14 år, forteller han med et smil.

Rekordåret 2016

2016 ble et kanonår for både Møre Trafo og KL Industri. Konsernomsetningen ble på hele 816 millioner og resultat for skatt på 76 millioner norske kroner. Og som Tor sier det: – Da var det god stemning på styremøtene og få kritiske spørsmål!

Verdens beste medarbeidere

Avtroppende sjef er overbevist om at den viktigste årsaken til at det har gått så bra de siste årene er dyktige, og mer enn normalt engasjerte medarbeidere.

– Jeg har lagt stor vekt på å ha et godt og positivt forhold til ansatte i alle deler av organisasjonen. Det handler om å skape trygghet for at vi ønsker å ivareta både bedriften, ansatte og eiere på en best mulig måte. Det er ofte slik i familiebedrifter at eierne har sterkere tilknytning til de ansatte og et mer langsiktig perspektiv på sin eier-rolle enn der eierne sitter langt unna, sier Tor Rieve Kristiansen. 30. juni skjer tronskiftet på styremøte og generalforsamlingen. Sommeren da Tor fyller 62 år – og helt på skjema i forhold til sin langtidsplan.

NORGES VEL MEDALJE FOR LANG OG TRO TJENESTE

Den flotte medaljen og kunstverket i sølv er en påskjønnelse til fortjente arbeidstakere med minst 30 års ansettelse hos samme arbeidsgiver.

Overrekkelsen ble gjort på bedriftens julefest 20 desember 2019

Utmerkelsen representerer en lang tradisjon med solide verdier og er et varig bevis på Anne-Lises innsats og betydning for Møre Trafo hvor hun ble ansatt i 1989. De siste 20 årene har hun vært på monteringsavdelinga hvor hun også gjorde en flott jobb som tilrettelegger i mange år.

– Anne-Lise er en blid, omgjengelig dame som der lett å samarbeide med og som gjør en veldig flott jobb for oss. Vi er svært fornøyde med at hun har valgt å jobbe så lenge for Møre Trafo, sa administrerende direktør Tor Rieve Kristiansen.

Anne-Lise og Tor

*Anne-Lise Løndal Vik er
tildelt Norges Vel medalje.*

30 år hos samme arbeidsgiver

– et kvalitetsbevis

Påtroppende adm.dir. Leif Leira

DEN NYE SJEFEN

**Han har klisterhjerne for tall.
Samtidig har en kunstnerisk og
visuell side som en dyktig fotograf.
Selv spøker siviløkonomen Leif
Leira (65) med at hjernen hans er
todelt.**

Nå blir han ny sjef i Møre Trafo. Etter 39 år i konsernet tenkte han det kunne være greit å kule han litt de siste årene frem til pensjonsalderen. Men slik blir det ikke. Tvert imot.

Sterkt ønsket

– Nei, etter sterkt ønske fra Tor Rieve Kristiansen m/familie, har jeg sagt ja til å bli ny administrerende direktør i Møre Trafo et par, tre år fremover, forteller Leira som har og har hatt mange forskjellige posisjoner i et selskap og konsern som han kjenner svært godt.

En rekke posisjoner

Han er utdannet Siviløkonom fra BI i 1981, begynte som økonomisekretær, ble økonomisjef, i 22 år var han økonomi- og IT-sjef, og de siste 16 år har han vært finans- og innkjøpsjef i konsernet. Han har hatt en rekke styreverv, hele tiden vært en del av teamledelsen og Tor Rieve Kristiansens nestkommanderende.

Et lojalt menneske

– For meg har han vært en svært dyktig rådgiver med sterke analytiske evner og gode menneskekunnskaper. Han setter alltid bedriften foran seg selv, og er en av de mest lojale mennesker jeg kjenner, sier den avtroppende sjefen Tor Rieve Kristiansen om den påtroppende. Også styret hadde et sterkt ønske om Leira som ny sjef.

Sammensatt

– Skal jeg beskrive Leif så er han en bemerkelsesverdig sammensatt person. Han spøker gjerne med at han har en todelt hjerne. På den ene siden har han en kunstnerisk og visuell side hvor foto er en viktig hobby. På den andre

siden har han en klisterhjerne for tall og er hengiven til analyser og exel-ark. Han er også en utadvendt person som kan prate mye om ting han er opptatt av, forteller Tor om Leif.

Gjensidig respekt

De to har alltid samarbeidet godt, på en åpen måte og med gjensidig respekt. Det var viktig for Rieve Kristiansen å velge en person han er sikker på kan gjøre en god jobb, og som ivaretar bedriftskulturen og som er godt likt. Når Tor Rive Kristiansen i august blir styreleder, kommer de to fortsatt til å ha en tett dialog. Og kanskje blir rollene som rådgiver byttet litt på fremover i enkelte saker. Dessuten vil de nok fortsatt treffes på golfbanen fremover.

Golf

– Hvor god jeg er i golf? Ikke så god og blir stadig dårligere siden jeg spiller mindre selv om jeg ønsker å spille mer. Var en tid langt nede på 11-tallet i handicap, nå ligger jeg vel på 14. Men golf er en fantastisk aktivitet, man spaserer rundt en mil og bruker fire, fem timer på en runde, forteller Leira.

Ivrig amatør fotograf

Som en ivrig amatør fotograf har han utmerket seg med

sine bilder og blitt lagt merke til. Han har tidligere vært en sentral person i Ålesund Kamera Klubb og også holdt kurs i foto. Motivene han jakter er mye natur og arkitektur. I sine bilder søker han det litt spesielle og litt sære.

– Kamera har jeg hatt så lenge jeg kan huske, og jeg har hatt flere kameraer enn jeg vil fortelle til noen, hehe. Speilreflekser, mindre kameraer og de siste årene har jeg også brukt mobiltelefonen. I motsetning til video, har foto og fotografiet alltid fascinert meg, og er noe jeg fortsatt brenner for. Foto som hobby har gitt meg utrolig mange fine stunder og minner.

Ingen revolusjon

Den påtroppende (i august) administrerende direktøren i Møre Trafo vil foreløpig ikke komme med noen programerklæring. Men han har alt gjort seg noen tanker.

– Det blir ingen revolusjon, men jeg har mine ideer om hva som kan gjøres minst like bra som i dag. Målet er å overlate et om mulig enda sterkere Møre Trafo om et par, tre år. Det handler om å hente ut enda mer av potensialet. Lykkes med å øke videre både i første linje og siste linje, trygge bedriften og sørge for at det fortsatt er et godt sted å være for alle ansatte.

Kjerringa mot strømmen

Leira beskriver Møre Trafo som et selskap som er bygget stein for stein. Han beskriver også selskapet som kjerringa mot strømmen i forhold til mange andre i industri-næringen.

– I perioder hvor andre har slitt, har vi hatt mye medgang. Vi kom styrket ut av både finanskrisen og coronakrisen hvor vi faktisk hadde en vesentlig omsetningsøkning. Åtte-ni av de siste 10-11 årene har faktisk vært de beste i selskapets historie, og konsernet også for så vidt, sier Leif Leira som har vært med på hele reisen fra en relativt beskjeden omsetning til i dag rundt 400 millioner. Bare de to, tre siste årene har omsetningen i Møre Trafo økt med 90 millioner.

Elektrifisering av Norge

Han ser ingen mørke skyer på horisonten og mener Møre Trafo har en sterk merkevare og markedsposisjon, og derfor er godt posisjonert som leverandør til den storstilte elektrifiseringen av Norge som selskapet har tjent godt på de siste årene.

Være i forkant

– Vi er i posisjon til å følge med og være i forkant av utviklingen, sier Leira som blir sjef for det som i dag Skandinavias største produsent av fordelingstransformatorer og ferdigmonterte nettstasjoner. Møre Trafo er størst på salg av transformatorer i Norge med en markedsandel på rundt 50 prosent, og nest størst på salg av nettstasjoner.

Lojale Leif

Leif Leira har viet hele yrkeslivet sitt til Møre Trafo og konsernet. Visst har det vært noen øyeblikk hvor han har vært på nippet til å vurdere andre muligheter, men i og med at han har hatt så mange forskjellige posisjoner, har det vært en spennende reise så langt. Derfor valgte han lojalitet, pendling fra Spjelkavik til Sykkylven i alle år – fremfor eventuelle nye eventyr.

– Kanskje har det noe med at også kona mi Marit er fra Sykkylven, sier Leif og ler.

– Og henne traff du i arbeidstiden?

– Hehe, nei lenge før jeg begynte på Møre Trafo, forteller Leif Leira. Paret har to barn, Mikael som er 27 og jobber i Ålesund kommune, og datteren Katrine (32) som er journalist og siviløkonom og bosatt i Oslo.

NYANSATTE SISTE ÅRET:

Stein Egil Blakstad,
Automasjonsingeniør Nettstasjon

Carina Slettvoll,
Energimontør Nettstasjon

Marianne Waagan,
Sivilingeniør El-kraft

Mer av det som teller